

Raadscommunicatieplan

Aanleiding

De raad heeft aangegeven meer aan raadscommunicatie te willen doen, waarbij vooral gezocht moet worden naar manieren om de interactie met inwoners te vergroten. In de commissie AFE van 17 september 2018 is een presentatie gegeven met de mogelijkheden op het gebied van raadscommunicatie. Op basis van de input vanuit de commissie is een 'raadscommunicatieplan 2019' opgesteld.

Visie op raadscommunicatie

Wat is raadscommunicatie?

Raadscommunicatie definiëren we als 'communicatie door en vanuit de gemeenteraad als geheel'. Wat daarbuiten valt is en blijft het domein van politieke partijen, fracties of individuele raadsleden. Partijpolitieke standpunten communiceren is daarmee dus een verantwoordelijkheid van de politieke partijen zelf. Dat maakt raadscommunicatie a-politiek en neutraal. Natuurlijk is er diversiteit aan standpunten binnen de gemeenteraad. Deze kunnen in de communicatie namens de gehele raad worden benoemd, maar niet worden benadrukt. Het gaat om het vergroten van de bekendheid van het werk van de gemeenteraad in zijn geheel, het vergroten van betrokkenheid van inwoners bij politieke besluitvorming en het hen hierover informeren. Raadscommunicatie gaat om tweerichtingsverkeer: niet alleen zenden vanuit de raad, maar ook ophalen uit de samenleving.

Afbakening

Raadscommunicatie kan doelen op interne communicatie (communicatie binnen de raad), externe communicatie (richting media en samenleving) en communicatie raad-college. De initiatieven uit dit voorstel richten zich op de communicatie vanuit raad richting burger.

Waarom raadscommunicatie?

In verschillende onderzoeken komt naar voren hoe belangrijk goede communicatie is vanuit het orgaan gemeenteraad. Zo stelt de ['Agenda Lokale Democratie'](#) (ministerie BZK, maart 2015) dat goede informatievoorziening een randvoorwaarde is voor een goed functionerende lokale democratie.

Momenteel wordt er in onze gemeente weinig tot niet vanuit de raad als eigenstandig bestuursorgaan gecommuniceerd. Hoewel raad en college samen één gemeente zijn, is het vanuit de volks vertegenwoordigende rol van de raad van belang dat inwoners ook zien wat de raad doet.

Raadscommunicatie kan voor inwoners een belangrijke bron voor informatie zijn over de rol en het functioneren van de raad. Door beter te laten zien wie de raadsleden zijn en door beter duidelijk te maken hoe de raad tot een besluit is gekomen - met daarbij aandacht voor de verschillende meningen in de raad – kan de betrokkenheid van inwoners bij de politiek worden vergroot en de interactie tussen raad en samenleving worden versterkt. Daarnaast biedt het inzetten van raadscommunicatie de mogelijkheid om het werk en de agenda van de raad structureel onder de aandacht te brengen (en bijvoorbeeld niet alleen bij de verkiezingen). Met name deze continuïteit kan van invloed zijn op de kennis en houding van inwoners ten aanzien van de politiek.

“Een goede informatievoorziening over de lokale beleids- en besluitvorming en de prestaties van politici en bestuurders is een randvoorwaarde voor een goed functionerende lokale democratie. Traditioneel zijn de media hierin een belangrijke intermediair, maar ook gemeenten zouden er zorg voor moeten dragen dat hun inwoners goed geïnformeerd worden en er voldoende mogelijkheden zijn om zich te laten informeren.”

Agenda Lokale Democratie (BZK, maart 2015)

Doelstellingen raadscommunicatie

1. Informeren over taken, bevoegdheden en werkwijze van de raad.
(INFORMEREN)
2. Inwoners betrekken bij de gemeenteraad en hun werkzaamheden.
(INTERACTIE)
3. De zichtbaarheid van de gemeenteraad vergroten.
(PROFILEREN)

Doelgroep

De primaire doelgroep van dit raadscommunicatieplan zijn alle inwoners van de gemeente Oude IJsselstreek. Binnen deze groep vallen echter ook organisaties, ondernemers, belanghebbenden bij politieke besluiten van de raad en alle andere mensen die geïnteresseerd zijn in de lokale politiek. Deze mensen zijn lang niet altijd inwoner van deze gemeente. Omdat er geen goed woord is om op alle plaatsen het woord 'inwoner' te vervangen en de lijst van andere doelgroepen eigenlijk altijd onvolledig is, wordt er in dit stuk gesproken over 'inwoners'. Duidelijk is dus dat dit begrip ruimer moet worden opgevat.

Uitgangspunten

1. De raad communiceert als geheel, partijpolitiek is aan de partijen zelf.
2. Raadscommunicatie vereist een commitment vanuit de gehele raad, zowel voor het onderschrijven van de doelstellingen als inzet voor de uitvoering.
3. De communicatie van de raad sluit aan op het communicatiebeleid van de gemeente Oude IJsselstreek.
4. De communicatie vanuit de raad bevat een goede mix tussen momenten waarop de raad naar de inwoners toe gaat, de momenten waarop inwoners bij de raad worden uitgenodigd en momenten waarop de raad on- en offline zichtbaar is.
5. 'Focus and keep it simple'.
6. De uitvoering en coördinatie van de raadscommunicatie ligt bij de griffie. Voor afstemming beroept de griffie zich op een klankbordgroep 'raadscommunicatie' (zie hieronder)
7. De griffie stelt ieder jaar in samenwerking met de klankbordgroep een kort communicatiejaarplan/actiepuntenlijst op, waarin de focuspunten voor dat (raads)jaar worden beschreven.
8. Alle communicatiemiddelen worden regelmatig geëvalueerd, maar in ieder geval na een jaar.

Initiatieven

De gemeenteraad van de gemeente Oude IJsselstreek zal de komende periode gefaseerd de volgende communicatiemiddelen gaan uitwerken en inzetten. De uitwerking van deze middelen zal plaatsvinden in overleg met de klankbordgroep raadscommunicatie. De raad zal over de uitwerking worden geïnformeerd.

1. Raadspagina Oude IJsselstreek Vizier

Maandelijks zal er een raadspagina in de Oude IJsselstreekvizier verschijnen. De invulling van deze pagina zal in overleg met de klankbordgroep worden vormgegeven. Mogelijkheden zijn o.a.: column raadslid, terug- of vooruitblik op de afgelopen/komende raadsmaand door één of meerdere fracties, 'hoe werkt de raad', (publieks)agenda, nieuwsbericht, oproep/uitnodiging bijeenkomsten, etc. Van iedere fractie/raadslid wordt een bijdrage aan deze pagina verwacht. In overleg met de klankbordgroep zal hiervoor een schema worden opgesteld.

2. Social media

De gemeente Oude IJsselstreek heeft een Facebook account waar vanuit de afdeling communicatie regelmatig berichten op worden geplaatst. Momenteel worden er weinig tot geen berichten vanuit de raad geplaatst. Zo worden er bijvoorbeeld geen aankondiging van raadsbijeenkomsten/vergaderingen geplaatst. In overleg met de afdeling communicatie zullen er vanuit de griffie berichten worden aangeleverd. Denk daarbij aan het aankondigen van raadsbijeenkomsten, het toelichten van agendapunten, nieuwsberichten (bezoek CdK, verslag/foto's werkbijeenkomsten, etc.)

3. Persberichten vanuit de raad

In overleg met de afdeling communicatie zal gekeken worden op welke momenten het gewenst is om als raad zelf persberichten te versturen.

4. Contact regionale pers

Om de informele relatie tussen de (lokale) journalisten en raadsleden te versterken wordt voorgesteld om 1 keer per jaar een persgesprek te organiseren.

5. Doorontwikkeling website raad/RIS

Momenteel wordt het RIS voornamelijk gebruikt voor het plaatsen van agenda's en stukken en staat de algemene informatie over de raad op de gemeentelijke website. Omdat het voor inwoners belangrijk is dat alle informatie over de raad eenvoudig en compleet raadpleegbaar is, zal het RIS worden doorontwikkeld naar een website waarop alle informatie over de raad te vinden is. Hiervoor is de module 'inwonersportaal' van Gemeente Oplossingen aangeschaft. Met deze module wordt het mogelijk om naast agenda's en stukken ook algemene content over de raad te plaatsen (informatie over de samenstelling en werkwijze van de raad, inspreken, nieuwsberichten, etc.) Op de website van de gemeente zal (op een duidelijk zichtbare plaats) een link worden geplaatst naar het RIS.

6. Publieksagenda

Veel raden werken met een 'publieksagenda'. Op de agenda's van de commissie- en raadsvergadering wordt een korte publieksvriendelijke toelichting gegeven bij de onderwerpen die op de agenda staan. Er kan gekozen worden om dit alleen te doen bij voor inwoners interessante onderwerpen. Deze agenda/toelichting kan worden gepubliceerd op Social Media (facebook), als algemene agendabijlage bij de vergadering op het RIS of op de raadspagina in de Oude IJsselstreek Vizier. Daarnaast kan deze

agenda ook worden uitgedeeld voor het publiek bij de raads- of commissievergadering zelf.

7. Werkbezoeken

Wanneer de raad op werkbezoek of excursie gaat zal hier actief over worden gecommuniceerd. Daarnaast kunnen inwoners actief worden uitgenodigd om mee te gaan op deze werkbezoeken van de raad (fiets mee met de raad!) Vervolgens kan hier naderhand weer publiciteit aan worden gegeven via social media of de raadspagina in de Oude IJsselstreek Vizier.

8. Cursus politiek actief

In de afgelopen raadsperiode heeft de gemeente Oude IJsselstreek één keer in samenwerking met ProDemos en één keer zelfstandig de cursus Politiek Actief verzorgt. De cursus Politiek Actief biedt inwoners de gelegenheid om een kijkje te nemen achter de schermen van de lokale politiek. Doel is om inwoners enthousiast te maken om politiek actief te worden, bijvoorbeeld als lid van een politieke partij, in een adviesraad of als raadslid. Omdat zowel de cursisten als raadsleden erg enthousiast waren over deze cursus (en een aantal cursisten door de cursus ook daadwerkelijk politiek actief zijn geworden) wordt voorgesteld deze cursus nogmaals als gemeente zelf te organiseren.

9. Raadslid in de klas

Bij het programma 'raadslid in de klas' komen één of meer raadsleden tijdens een schoolbezoek een gastles 'lokale politiek' geven. Vragen die o.a. besproken kunnen worden zijn: wat is een gemeente en wat is de rol van de gemeenteraad hierin; welke politieke partijen zitten er in de raad en waarover gaat de raad? In overleg met de scholen kan het programma ook een interactief element bevatten. 'Raadslid in de klas' kan zowel worden aangeboden aan basisscholen als hoger onderwijs.

10. Jeugdraad/jongerenburgemeester

Een jeugdraad kan twee doelen bedienen: Doel één: raadsleden goed laten luisteren naar de ideeën van jongeren. Doel twee: jongeren betrekken bij de lokale politiek. Mogelijk is om de jeugdraad zelf ook budget te geven. De leden kunnen dan zelf ideeën aandragen en uiteindelijk stemmen waar dit geld naartoe gaat.

Lange termijn

11. Gast van de Raad

Een beproeft concept in veel andere gemeentes is 'gast van de raad'. Dit programma heeft als doel om de inwoners van de gemeente Oude IJsselstreek kennis te laten maken met het werk van de gemeenteraad. Voor elke raadsvergadering worden er willekeurig mensen geselecteerd uit de GBA. Deze mensen krijgen vervolgens een uitnodiging toegestuurd. Ook is het mogelijk om je als inwoner van de gemeente zelf aan te melden. De invulling van dit programma kan geheel naar wens van de raad worden ingedeeld. Aanbeveling is om vooral de raadsleden (en fractieassistenten) zelf een rol in dit programma te laten nemen. Daarnaast kan ook de burgemeester een rol in het programma krijgen. De griffie zorgt voor de coördinatie en ondersteuning.

Klankbordgroep

Omdat raadscommunicatie iets van de raad als geheel is wordt er een klankbordgroep 'raadscommunicatie' in het leven geroepen. In deze klankbordgroep zitten 3 raadsleden, aan te wijzen in het presidium. De klankbordgroep dient als sparringpartner voor de griffie bij het uitwerken van de initiatieven. Daarnaast kan de klankbordgroep richting geven bij eventuele vraagstukken bij de

uitvoering. Tenslotte helpt de klankbordgroep bij de evaluatie van de communicatiemiddelen en het mogelijk initiëren van nieuwe initiatieven.

Uitvoering

Prioritering

De initiatieven uit het voorstel zullen stapsgewijs, in overleg met de klankbordgroep, door de griffie worden uitgewerkt en uitgevoerd. De uitwerkingsvoorstellen zullen ter informatie naar de raad worden gezonden (en niet ter besluitvorming).

Spelregels

Bij een aantal initiatieven wordt een actieve inzet van de raad verwacht. In overleg met de klankbordgroep worden bij deze initiatieven spelregels opgesteld en een schema van wanneer welke fractie een bijdrage moet leveren. Instemming met het raadscommunicatieplan betekent dus ook het onderschrijven van doelstellingen en inzet voor de uitvoering.

Redactie

Voor een aantal initiatieven geldt dat de griffie verantwoordelijk is voor de uitwerking en de uitvoering van het communicatieplan, de raad zelf voor de inhoud. Met name bij het initiatief 'raadspagina' wordt een actieve rol van de fracties verwacht. De griffie heeft voor dit deel van de uitvoering de rol van redactie. Deze redactionele rol houdt in dat de griffie wel advies kan geven over de toon en inhoud van door een fractie aangeleverde content, maar niet gaat over het wel of niet plaatsen ervan.

Evaluatie

Alle communicatiemiddelen zullen jaarlijks in overleg met de klankbordgroep worden geëvalueerd.